

konflikt nedsat voldgiftsret (lov af 21. april 1934, lov af 29. marts 1936 og lov af 30. maj 1940). Under besættelsen indførtes endelig en egentlig voldgiftsinstitution (*arbejds- og forligsnævnet*) til afgørelse af alle forekommende interessekonflikter.

Den 1. november 1945 ophævedes arbejds- og forligsnævnet; men allerede det følgende år gennemførtes to love af 10. maj 1946 og 24. maj 1946, hvorefter arbejds konflikter standsedes ved, at de af forligsmanden stillede forligsforslag ophøjedes til lov. Ved lov af 18. maj 1950 standsedes dernæst en konflikt mellem Landbrugets Arbejdsgiverforening og arbejdsmandsforbundet ved, at det stillede forligsforslag med enkelte af parterne tiltrådte ændringer ophøjedes til lov, og endelig standsedes ved lov af 20. april 1955 en konflikt mellem de samme organisationer, idet konflikten fandt sin afgørelse ved en voldgiftskendelse afsagt af en voldgiftsret, nedsat i henhold til nævnte lov.

I de sidste 26 år har tilstanden herhjemme altså været den, at *statsmagten faktisk ikke har tilladt et frit forløb af arbejdskampe*, der udsatte omfattende samfundsinteresser for fare.

Efter de forhandlinger, som har været ført om disse statens indgreb i arbejds konflikterne, kan det fastslås, at alle politiske partier (måske med undtagelse af kommunisterne) erkender, at arbejds konflikter i givet tilfælde kan true så store samfundsinteresser, at det både er statens ret og pligt at bringe dem til afslutning. Dernæst erkendes det øjensynligt også, at de af forligsinstitutionen udarbejdede mæglingsforslag ikke i almindelighed kan forventes at afgive et rationelt grundlag for statens afgørelse af en konflikt, idet forligsinstitutionens opgave i henhold til loven ikke er at stille de forslag, som i og for sig er de mest sagligt begrundede under hensyn til, hvad retfærdighed byder eller hensynet til produktionens vilkår tilsiger, men alene skal tilstræbe at fremsætte forslag, der i den givne situation har mulighed for at opnå begge parters tilslutning.

Efter den erkendelse, man således i alle kredse er nået til, synes der ikke at være nogen saglig begrundelse for at opretholde den nuværende tilstand, hvor enhver stor konflikt møder samfundet uforberedt og organisationerne allerede nu fører deres overenskomstforhandlinger i bevidstheden om, at samfundsmagten vil træffe afgørelsen, hvis der i en meget omfattende konflikt ikke opnås enighed mellem parterne.

Ud fra disse synspunkter forelægges nærværende forslag. Lovforslaget bygger på den opfattelse, at *overenskomsterne mellem arbejdere og arbejdsgivere som hovedregel må hvile på den frie aftale mellem parterne*, og at det er af den største samfundsmæssige værdi, at arbejdere og arbejdsgivere gennem forhandling kan nå frem til den afgørelse vedrørende løn- og arbejdsvilkår, som giver gode muligheder for produktionen og samtidig sikrer arbejdere og funktionærer en retfærdig andel af produktionens udbytte. Med den kultur og